

Kort verslag

van de algemene vergadering van aandeelhouders van Wolters Kluwer N.V., gehouden op donderdag 19 april 2018 om 11:00 uur te Amsterdam.

Voorzitter: Dhr. F.J.G.M. Cremers

Secretaris: Dhr. J.J. Spiertz

Volgens de presentielijst zijn 2.526 aandeelhouders aanwezig of vertegenwoordigd, die gezamenlijk 204.825.968 stemmen kunnen uitbrengen, en die, gelet op het aantal uitstaande aandelen van de vennootschap, 73,12% van het geplaatste aandelenkapitaal vertegenwoordigen.

Voorts zijn mevrouw McKinstry en de heer Entricken aanwezig namens de Raad van Bestuur, en zijn de heren Angelici, Cremers, Hooft Graafland, Noteboom, en de dames Horan, Russo en Ziegler aanwezig namens de Raad van Commissarissen.

Verder is een aantal gasten aanwezig.

---

1. OPENING

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen, waaronder ook de accountant en de notaris, welkom.

De voorzitter deelt mede dat aan alle statutaire bepalingen ter zake van de oproeping voor de vergadering is voldaan doordat op 7 maart 2018 een oproeping op de website van de vennootschap is gepubliceerd en deze oproeping door middel van de uitgifte van een persbericht bekend is gemaakt. Aandeelhouders die in het aandeelhoudersregister staan ingeschreven zijn per brief opgeroepen de vergadering bij te wonen. Door het in acht nemen van deze statutaire vereisten kunnen in de onderhavige vergadering rechtsgeldige besluiten worden genomen.

2. JAARVERSLAG 2017

- a. **Verslag van de Raad van Bestuur over het jaar 2017**
- b. **Toelichting Corporate Governance**
- c. **Bericht van de Raad van Commissarissen over het jaar 2017**
- d. **Uitvoering van het remuneratiebeleid in 2017**

3. JAARREKENING 2017 EN DIVIDEND

- a. **Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening (*Financial Statements*) over het jaar 2017 zoals opgenomen in het jaarverslag (*Annual Report*) over het jaar 2017**

De agendapunten 2 en 3a worden gezamenlijk aan de orde gesteld.

Allereerst houdt de voorzitter van de Raad van Bestuur, mevrouw McKinstry, een inleiding. De presentatie is geplaatst op de website van de vennootschap, onder de paragraaf 'Investor Relations'.

Vervolgens geeft mevrouw Horan, voorzitter van de Selectie- en Remuneratiecommissie met betrekking tot bezoldigingsvragen, een korte inleiding in verband met agendapunt 2d, de uitvoering van het remuneratiebeleid in 2017.

De externe accountant, de heer Dielissen, geeft een toelichting op de werkzaamheden van Deloitte met betrekking tot de audit over 2017. Hij legt uit dat Deloitte Nederland de controle centraal heeft aangestuurd en dat buitenlandse Deloitte kantoren de significante componenten in het buitenland hebben gecontroleerd. Deze significante componenten bevinden zich in Europa (17), Amerika (10) en Zuid-Amerika (1). Het centrale group audit team is nauw betrokken geweest bij de controle, uitvoering en rapportering van werkzaamheden. De heer Dielissen licht toe dat de scope van de groepsaudit 77% van de omzet, 89% van de winst voor belasting en 86% van het balanstotaal besloeg. Op de resterende componenten heeft het groepsteam een combinatie van cijferbeoordeling en specifieke controle activiteiten uitgevoerd. De heer Dielissen geeft aan dat de groepsmaterialiteit €45 miljoen bedroeg. Deze is hoger dan in 2016 als gevolg van de toegenomen winstgevendheid van Wolters Kluwer. De materialiteit voor de componenten was lager en bedroeg maximaal €22,5 miljoen. De materialiteit is gebaseerd op 5,9% van de winst voor belastingen. Deloitte heeft een bedrag van €2,25 miljoen gehanteerd om geconstateerde controleverschillen te rapporteren aan de Raad van Bestuur en de Audit Commissie. De heer Dielissen benoemt de key audit matters voor 2017: internal controls, omzetverantwoording, significante acquisities, impairment van goodwill en uitgaverechten en belastingposities. Deloitte heeft regelmatig overleg gehad met de Raad van Bestuur en de Audit Commissie, rapporteerde drie keer per jaar aan de Raad van Bestuur en de Audit Commissie en heeft een accountantsverslag en management letter uitgebracht. Aangaande corporate governance, legt de heer Dielissen uit dat de vereiste toelichting van "comply or explain" is opgenomen in het jaarverslag over 2017 en verenigbaar is met de jaarrekening. Verder heeft Deloitte in detail de aansluiting gemaakt tussen de financiële gegevens in het jaarverslag en de toelichtingen in de jaarrekening, de gedetailleerde controlewerkzaamheden en de interne managementrapportages.

Daarna stelt de voorzitter de aanwezigen in de gelegenheid vragen te stellen over het verslag van de Raad van Bestuur, de corporate governance structuur en naleving van de Corporate Governance Code, het verslag van de Raad van Commissarissen met inbegrip van het remuneratiebeleid en de jaarrekening over 2017.

De heer Wagemans (vertegenwoordigende Achmea Investment Management en ook sprekende namens Menzis en Robeco) spreekt zijn complimenten uit voor de goede resultaten die Wolters Kluwer het afgelopen jaar heeft behaald en informeert naar de maatregelen die Wolters Kluwer heeft genomen op het gebied van databeveiliging en cyber security, en of hier in het komend jaar in meer detail verslag over kan worden gedaan, waarbij ook de rol van toeleveranciers en onderaannemers wordt beschreven. Daarnaast vraagt de heer Wagemans of in de jaarvergadering in 2019 de Sustainable Development Goals (SDGs) kunnen worden benoemd, waarbij wordt aangegeven hoe deze in KPI's of in doelen terugkomen. Voorts vraagt hij wat de visie van Wolters Kluwer is op het toenemende gebruik van *open access*.

Mevrouw McKinstry antwoordt dat in het *risk management* hoofdstuk van het jaarverslag over 2017 een paragraaf is opgenomen over cyber security. Cyber security en data privacy hebben een grote prioriteit voor Wolters Kluwer als digitale dienstverlener. Mevrouw McKinstry licht toe dat Wolters Kluwer met haar toeleveranciers samenwerkt om ervoor te zorgen dat zowel applicaties als infrastructuur beveiligd zijn, zodat de omgeving waarin applicaties werken beveiligd is, evenals de apparatuur die door medewerkers wordt gebruikt. Mevrouw McKinstry zegt dat overwogen zal worden om in het volgende jaarverslag een uitgebreidere toelichting te geven op activiteiten over bescherming van gegevens en cyber security. Over duurzaamheid, stelt mevrouw McKinstry dat sommige SDGs heel relevant voor Wolters Kluwer zijn en andere minder relevant, dus probeert Wolters Kluwer de nadruk te leggen op tien SDGs die aansluiten bij de kern van de onderneming en het duurzaamheidsprogramma. De doelstellingen voor die onderwerpen zijn soms cijfermatig en soms meer kwalitatief. De onderneming legt de nadruk op een aantal SDGs in de jaarlijkse rapportage over duurzaamheid. Ten aanzien van de vraag over *open access* antwoordt mevrouw McKinstry dat dat Wolters Kluwer meer in de medische en gezondheidssector zit, terwijl *open access* vaak meer in verband wordt gebracht met wetenschap. Ze voegt toe dat Wolters Kluwer op het vlak van medische en gezondheidsinformatie ziet dat *open access* naast andere financieringsmodellen bestaat. Ze legt verder uit dat voor elk artikel dat wordt geaccepteerd, bijvoorbeeld in het New England Journal of Medicine, er vijftien artikelen zijn die worden afgewezen. Maar die vijftien die worden afgewezen, vormen in sommige gevallen behoorlijk goede kennis. Doordat dit soort *open access* tijdschriften bestaan, wordt een middel geboden om goede wetenschappelijke en medische informatie te delen. Al de betreffende artikelen zijn *peer-reviewed* en op deze wijze kunnen ze breder ontsloten worden.

De heer Wagemans informeert of Wolters Kluwer volgend jaar een hernieuwd remuneratiebeleid op de agenda van de aandeelhoudersvergadering gaat plaatsen en op welke manier de onderneming stakeholders (zowel binnen als buiten de onderneming) een rol gaat geven in het voorstel van een dergelijk beleid, afgezien van het toezien op de ontwikkelingen in de referentiegroep.

Mevrouw Horan antwoordt dat er sinds 2011 geen wijzigingen zijn gemaakt in het remuneratiebeleid. Zij legt uit dat aanpassingen aan het remuneratiebeleid als een stempunt aan de algemene vergadering moeten worden voorgelegd. Verder legt mevrouw Horan uit dat de Remuneratiecommissie ieder jaar verschillende aspecten van het beleid bespreekt om te beoordelen of het beleid werkt en of het aansluit bij de praktijk in de bedrijfstak. Ze bevestigt dat de Remuneratiecommissie ook kijkt naar een referentiegroep van bedrijven om inzicht te krijgen in wijzigingen. Tenslotte merkt mevrouw Horan op dat de huidige Europese Aandeelhoudersrichtlijn is aangepast en dat de Remuneratiecommissie de regelgeving in acht zal nemen wanneer deze van toepassing wordt.

De voorzitter onderstreept dat, hoewel het huidige remuneratiebeleid van 2011 dateert, er geen plannen zijn om het beleid te veranderen, omdat het goed aansluit bij de visie en strategie van Wolters Kluwer, alsmede bij de lange termijn waarde creatie zoals beschreven in de Corporate Governance Code.

De heer Wagemans voegt toe dat hij waardeert dat er goede financiële resultaten zijn behaald maar dat dit niet betekent dat per definitie het remuneratiebeleid nog volledig up-to-date is.

De voorzitter verzekert dat de hele Raad van Commissarissen regelmatig kijkt naar het remuneratiebeleid en de Remuneratiecommissie kijkt er heel specifiek naar. Op dit moment zijn er geen plannen om het remuneratiebeleid aan te passen. De algemene vergadering wordt altijd geïnformeerd over de uitvoering van het remuneratiebeleid in het voorgaande jaar.

De heer Wagemans vraagt verder of Wolters Kluwer ten aanzien van betaalde belasting over kan gaan op verslaggeving hierover per land.

De heer Entricken geeft aan dat Wolters Kluwer maatschappelijke verantwoordelijkheid heel serieus neemt en hij verwijst naar het referentie effectieve belastingtarief (*benchmark effective tax rate*) van 26%. Verder merkt de heer Entricken op dat de onderneming belasting betaalt in alle gebieden waar zij actief is. Wolters Kluwer rapporteert per land daar waar de belastingdiensten dit vereisen maar in het jaarverslag wordt IFRS gevolgd. De heer Entricken rondt af door te stellen dat indien IFRS of andere regelgeving zou wijzigen, Wolters Kluwer hier uiteraard gevolg aan zal geven.

De heer Vreeken (We Connect You, Public Affairs & Investor Relations) stelt onder andere dat cyber crime niet onderschat mag worden en informeert welke activiteiten Wolters Kluwer onderneemt om de apparatuur van medewerkers te beschermen, zoals laptop en mobiele telefoon.

Mevrouw McKinstry legt uit dat Wolters Kluwer een beleid heeft voor apparatuur van medewerkers, waarbij de meeste medewerkers twee apparaten mogen hebben. Sommige zijn Apple-apparaten en sommige niet. Zij legt verder uit dat alle *end-user computing* wordt beheerd door het bedrijfsonderdeel Global Business Services, zodat er controle kan worden gehouden op deze apparatuur en de interactie.

De heer Vreeken raadt Wolters Kluwer aan om gebruik te maken van (light) elektrische voertuigen en vraagt naar remuneratie ratio's in vergelijking tot gemaakte winst.

De voorzitter antwoordt dat hij moet herhalen dat het remuneratiebeleid, zoals door de aandeelhoudersvergadering in 2004 goedgekeurd en gewijzigd in 2007 en 2011, beoogt de beste leidinggevende mensen aan te trekken en te behouden, en een zo goed mogelijke koppeling te hebben tussen de individuele prestaties en prestaties van de onderneming, en het versterken van de lange termijn betrokkenheid bij de onderneming, wat geresulteerd heeft in de beloning voor mevrouw McKinstry over 2017. De voorzitter wijst er op dat er jaren waren waarin mevrouw McKinstry als CEO een aanzienlijk lagere beloning ontving en dat de LTIP toekenning (ingevolge het long term incentive plan) nul was gedurende meerdere jaren. De voorzitter legt uit dat de onderneming het nu heel goed doet en dat dit ook moet worden beloond.

Mevrouw McKinstry antwoordt dat Wolters Kluwer het gebruik van elektrische voertuigen steunt en in leasecontracten wereldwijd wordt een budget gegeven zodat medewerkers zelf een keuze voor een voertuig kunnen maken. De bandbreedte van dit budget heeft echter beperkingen. Mevrouw McKinstry voegt toe dat Wolters Kluwer veel locaties in stedelijke gebieden heeft, zodat medewerkers met de fiets of het openbaar vervoer reizen, wat de CO2-uitstoot van de medewerkers verder terugbrengt.

Mevrouw Hanekroot (vertegenwoordigende de VBDO) feliciteert Wolters Kluwer met de goede prestaties, de financiële resultaten en de vooruitgang op het gebied van duurzaamheid. Mevrouw Hanekroot wil graag vragen stellen over het natuurlijk kapitaal, het leefbaar loon en de SDGs. Mevrouw Hanekroot verwijst naar het *value creation model* dat aan de linkerkant natuurlijk kapitaal heeft als een van de vijf waarden die als belangrijk worden ervaren in het *value creation model*. Hoewel mevrouw Hanekroot erkent dat Wolters Kluwer een milieubeleid heeft ontwikkeld, vraagt zij wat de concrete doelstellingen zijn op het gebied van energie, water en afvalproductie. Verder vraagt mevrouw Hanekroot hoe Wolters Kluwer rapporteert over energieverbruik van datacenters, die worden gebruikt om hosting services uit te besteden, en of Wolters Kluwer met dergelijke leveranciers afsprekt dat groene energie wordt gebruikt.

Mevrouw McKinstry bevestigt dat energie- en milieuaspecten belangrijk zijn maar dat Wolters Kluwer meer een kennisbedrijf dan een productiebedrijf is. Mevrouw McKinstry verwijst naar de website, waar de duurzaamheidsgegevens zijn gepubliceerd met details over onder andere water, afval en energie. Hoewel de onderneming geen specifieke doelstellingen geeft, rapporteert zij wel over haar voortgang. Mevrouw McKinstry merkt op dat de onderneming de suggestie van mevrouw Hanekroot en die van sommige andere aandeelhouders om explicieter te zijn over de doelstellingen in overweging zal nemen. Verder legt mevrouw McKinstry uit dat Wolters Kluwer nog veel datacenters heeft, waarvan sommige in eigen beheer en andere uitbesteed aan derde partijen. Mevrouw McKinstry legt uit dat de onderneming steeds meer applicaties naar de cloud brengt, wat leidt tot een betere benutting van capaciteit doordat capaciteit wordt gedeeld met anderen. Tegelijkertijd consolideert de onderneming de datacenters om zo haar footprint en energieverbruik verder terug te brengen. Mevrouw McKinstry meent dat deze beide zaken ervoor zorgen dat het energieverbruik wordt teruggebracht.

Mevrouw Hanekroot bedankt mevrouw McKinstry en complimenteert de onderneming met het feit dat in 2017 de helft van de grootste toeleveranciers de Wolters Kluwer *supplier code of conduct* (in het Nederlands: gedragscode voor leveranciers) hebben ondertekend, waarin onder andere de *UN Universal Declaration of Human Rights* en de basisprincipes van de *UN Global Compact* zijn opgenomen. Dan vraagt mevrouw Hanekroot of Wolters Kluwer meer aandacht kan geven aan het leefbaar loon. Mevrouw Hanekroot licht toe dat het concept leefbaar loon is gedefinieerd in de ILO-guidelines en dat dit een recht is om met één voltijdse baan te kunnen voorzien in de basisbehoeften, wat zij graag meer expliciet in de *supplier code of conduct* zou willen terugzien.

Mevrouw McKinstry verduidelijkt dat Wolters Kluwer 100% compliance heeft gerapporteerd ten aanzien van de doelstelling om de 100 leveranciers die centraal worden aangestuurd de *supplier code of conduct* te laten ondertekenen, danwel dat zij zich committeren aan een eigen overeenstemmende standaard. Deze 100 centraal aangestuurde leveranciers komen uit een groep van 200 grootste leveranciers. Mevrouw McKinstry vertelt verder dat de *supplier code of conduct* nu ook wordt uitgebreid naar lokale leveranciers. Mevrouw McKinstry zegt dat in de *supplier code of conduct* een bepaling is opgenomen waarin staat dat de leveranciers de lokale arbeidswetgeving moeten naleven, waar salaris en arbeidsvoorwaarden onder vallen, en dit heeft ook te maken met een leefbaar loon. Daarnaast legt mevrouw McKinstry uit dat gezien het feit dat Wolters Kluwer een kennisgedreven bedrijf is, er bij Wolters Kluwer in het algemeen hoog opgeleide mensen werkzaam zijn. Het leefbaar loon is

daarom niet een zodanige kwestie als dat het zou kunnen zijn voor een productiebedrijf.

Mevrouw Hanekroot bedankt voor het antwoord en noemt dat Wolters Kluwer tien SDGs heeft geïdentificeerd, waar de onderneming aan wil bijdragen, en suggereert dat Wolters Kluwer haar impact kan vergroten door aan te haken bij bestaande initiatieven, zoals bijvoorbeeld bij het RELX *SDG-resource center of Global Partnership for Sustainable Development Data*.

Mevrouw McKinstry antwoordt dat SDGs in de kern zitten van de waarde creatie van Wolters Kluwer, waarbij Wolters Kluwer zich richt op die doelstellingen waar zij echt een impact kan hebben. Mevrouw McKinstry voegt daaraan toe dat de onderneming mogelijk opnieuw naar andere initiatieven kan kijken maar dat Wolters Kluwer dit van oudsher niet heeft beschouwd als iets waar zij echt een betekenisvolle invloed op kan hebben.

De heer Anink sluit zich aan bij de complimenten voor het goede resultaat van Wolters Kluwer en haar medewerkers en voor het op de toekomst gerichte beleid, waarbij zowel efficiëntie als duurzaamheid in aanmerking worden genomen bij (des-) investeringen. De heer Anink zou verder graag meer horen over het strategisch beleid voor 2019 tot 2021 tijdens de aandeelhoudersvergadering van 2019.

De voorzitter bedankt de heer Anink, voor zijn woorden en de complimenten voor de Raad van Bestuur en zijn analyse.

Mevrouw McKinstry bevestigt dat Wolters Kluwer steeds kijkt naar haar portfolio. Zij voegt daaraan toe dat men een bepaald niveau van zowel investeringen als afstotingen kan verwachten. Verder vertelt mevrouw McKinstry dat de onderneming nu actief werkt aan het volgende driejarenplan (2019-2021) dat in 2019 zal worden gepresenteerd.

Mevrouw Van Haastrecht uit haar complimenten aan Wolters Kluwer en al haar werknemers voor de bereikte resultaten over het afgelopen boekjaar. Mevrouw Van Haastrecht noemt dat onder *open access* instellingen of auteurs een bedrag moeten betalen om hun artikelen te publiceren, waarvoor de instellingen of auteurs zelf soms een overheidssubsidie ontvangen, wat volgens haar de suggestie zou kunnen wekken dat Wolters Kluwer overheids gelden ontvangt. Verder vraagt mevrouw Van Haastrecht naar de percentage-gewijze veranderingen in het remuneratiebeleid en of deze veranderen ten gevolge van de wisselingen in de koers tussen de dollar en euro.

Mevrouw McKinstry antwoordt dat *open access* subsidie varieert per land. *Open access* tijdschriften zijn nog altijd *peer-reviewed*. Indien een auteur een stuk aanlevert voor een *open access* tijdschrift, dan, onder de veronderstelling dat het artikel na toetsing wordt geaccepteerd voor publicatie, dient de auteur, ofwel de academische instelling, een bedrag te betalen. Iemand zal een vergoeding dienen te bieden voor het peer-review proces, het opmaken van de publicatie, de feitelijke publicatie en verspreiding. Als het stuk eenmaal is geaccepteerd maakt het niet uit of de overheid, de auteur of de academische instelling hiervoor betaalt. In een *open access* model betekent dit dat de publicatie, omdat deze is bekostigd door bijvoorbeeld een overheidsinstelling of is gesponsord, na zes of twaalf maanden

waarin het onder embargo wordt gehouden, ook gratis kan worden aangeboden door de auteur of instelling.

Mevrouw Horan legt uit dat in het geval dat voor de bezoldiging een groei-doelstelling is geformuleerd als percentage, het doel dan altijd gemeten wordt bij gelijke wisselkoersen aan het einde van de periode. Mevrouw Horan bevestigt dat correcties op de wisselkoers worden toegepast wanneer het bedrag van uitbetaling wordt vastgesteld.

De heer Verwer (vertegenwoordigende de VEB) noemt dat de Legal & Regulatory (LR) divisie de meeste verbetering in resultaten nodig heeft en vraagt in dat verband of de transitie naar digitaal versneld kan worden. Verder vraagt de heer Verwer of Wolters Kluwer haar operationele marge sneller kan laten stijgen om zo het gat met concurrenten te dichten. Tenslotte waardeert de heer Verwer het dat Wolters Kluwer steeds meer terugkerende omzet laat zien en hij vraagt waarom de Governance, Risk & Compliance (GRC) divisie nog steeds een groot percentage niet-terugkerende omzet heeft en of er mogelijkheden zijn om de terugkerende omzet te laten stijgen in deze divisie.

Mevrouw McKinstry legt uit dat Wolters Kluwer drie strategieën heeft binnen de LR divisie waarvan wordt verwacht dat deze de resultaten zullen versnellen. De eerste strategie is het werken aan het portfolio. De tweede is het blijven investeren in digitale producten, waar de omzetgroei van digitale producten al tussen de 4% en 6% ligt. De derde is om de softwareactiviteiten, die heel snel groeien, te vergroten waar ze nu nog een klein deel van de divisie vertegenwoordigen. Mevrouw McKinstry verwacht dat de printproducten zullen blijven dalen, gecombineerd met een groei van digitale producten en dat daarom het algehele groeipercentage zal blijven stijgen.

De heer Entricken legt uit dat Wolters Kluwer de afgelopen jaren een consistente verbetering van de operationele marge op groepsniveau heeft laten zien. De heer Entricken merkt op dat de Health divisie, de Tax & Accounting (TAA) divisie en de GRC divisie ieder sterke operationele marges hebben, terwijl de LR divisie een zwakkere operationele marge heeft zoals uitgelegd door mevrouw McKinstry. De heer Entricken vertelt dat het print gedeelte van de LR business afneemt en dat goede groei wordt gegenereerd met de legal software business. Over de terugkerende omzetten antwoordt de heer Entricken dat de GRC divisie de enige Wolters Kluwer divisie is waarvan ongeveer 40% van de omzet transactie gerelateerd is. De heer Entricken merkt op dat deze transactie-gerelateerde omzet aanvullend is op de producten met een terugkerende omzet, en dat dit in het karakter van de GRC business zit.

De heer Verwer bedankt voor de antwoorden en vraagt dan naar de negatieve impact van IFRS-15 op de financiële resultaten van 2017 en of de lange termijn impact van IFRS-15 op de onderneming zowel positief als negatief zal zijn. Vervolgens vraagt de heer Verwer, in het kader van de cash conversie ratio, of IFRS-15 ook bijdraagt aan een beweging richting de 100% cash conversie ratio, of dat er geen impact is. Hij vraagt ook om een uitleg van die ratio over 2017. Verder vraagt de heer Verwer hoe de *U.S. Tax Cuts and Jobs Act* van 2017 van invloed is op de belastingdruk van Wolters Kluwer, aangezien er voor dit jaar nog een effectieve belastingdruk van 26% wordt gerapporteerd, terwijl 60% van de omzet van de onderneming uit de Verenigde Staten komt. Tenslotte vraagt de heer Verwer wat de impact is van deze wetswijziging op de kas en de fiscaal compensabele verliezen.

De heer Entricken antwoordt dat, zoals in februari 2018 is gecommuniceerd, IFRS 15 naar verwachting een weerslag op de omzet over 2017 heeft van ongeveer €52 miljoen, wat slechts een klein deel is van de totale omzet van €4,4 miljard. Dit betekent in feite dat deze omzet zal worden uitgesmeerd over een termijn van de duur van het contract met de klant. IFRS 15 zal niet echt een negatief effect hebben op omzet op de lange termijn. Over de IFRS 15 impact op cash conversie, antwoordt de heer Entricken dat er geen impact is op cash flow en dat hij verwacht dat de cash conversie ratio tussen de 95 en 100% zal blijven liggen. De heer Entricken bevestigt dat de verlaging van de belasting in de Verenigde Staten tot 21% inderdaad een voordeel is voor Wolters Kluwer. Hij voegt daaraan toe dat de lagere belasting gunstig is, maar dat sommige andere elementen van die nieuwe belastingwetgeving andere voordelen die de onderneming in het verleden had wegnemen. De heer Entricken licht de impact toe door uit te leggen dat Wolters Kluwer in het verleden een effectieve belastingdruk had van 27,5%, terwijl dat nu ongeveer 26% zal zijn, wat een voordeel is.

De heer Verwer vraagt naar een uitleg over de wijziging van de *weighted long-term average growth rate* in Europa, welke van 0,5% naar 1,8% is gegaan. Hij meldt dat dit een zeer opmerkelijke wijziging is en zou graag horen of de accountant daar nog specifiek naar heeft gekeken. De heer Verwer merkt verder op dat de VEB graag een wat gematigder beloningsbeleid zou zien in de toekomst en sluit af met een laatste vraag over de wenselijkheid van het verschil in de beloning tussen mevrouw McKinstry en de heer Entricken, wat de heer Verwer groot vindt met een factor van 2,4. Hij verwijst in dat verband ook naar de beloningsverhouding van mevrouw McKinstry vergeleken met de beloningen in de rest van de organisatie.

De heer Entricken antwoordt dat Wolters Kluwer ieder jaar toetst of er bijzondere waardeverminderingen zijn en dat Deloitte in dit proces wordt betrokken. Voor wat betreft de groei in Europa, legt de heer Entricken uit dat hij deze heeft zien verbeteren maar ook dat hij het bedrijfsklimaat in Europa heeft zien aantrekken. De heer Entricken verwijst hierbij naar de LR divisie, 'het meest Europese bedrijfs onderdeel van Wolters Kluwer', die in recente jaren een constante verbetering in de afname van jaarlijkse organische groei laat zien.

De heer Dielissen bevestigt dat Deloitte de assumpties als ook het gemiddelde groeipercentage op lange termijn beoordeelt. Waarderingspecialisten van Deloitte kijken naar assumpties die in Wolters Kluwer's jaarrekening zijn toegelicht en menen dat deze assumpties redelijk zijn. De heer Dielissen merkt op dat indien dit niet het geval zou zijn geweest, Deloitte hier een opmerking over zou hebben gemaakt in de controleverklaring.

Mevrouw Horan legt uit met betrekking tot de bezoldiging van mevrouw McKinstry en de heer Entricken dat benchmark studies zijn uitgevoerd met een groep van Amerikaanse en Europese bedrijven. Zoals aangegeven in het remuneratiebeleid, is het doel om het beste talent aan te kunnen trekken en vast te kunnen houden en om ervoor te zorgen dat de bezoldiging aansluit bij de benchmark.

Er zijn geen verdere vragen.

De voorzitter stelt voor om het verslag van de Raad van Bestuur, de toelichting op corporate governance en het bericht van de Raad van Commissarissen met inbegrip van het remuneratierapport ter kennisgeving aan te nemen en agendapunt 3a, het

voorstel tot vaststelling van de jaarrekening (*Financial Statements*) over het jaar 2017 zoals opgenomen in het jaarverslag over het jaar 2017, in stemming te brengen.

Er zijn 204.691.753 stemmen voor het voorstel en geen stemmen tegen het voorstel. Er zijn 131.151 onthoudingen.

De voorzitter constateert dat de jaarrekening (*Financial Statements*) over het jaar 2017 is vastgesteld. De voorzitter spreekt, namens de Raad van Commissarissen, zijn waardering uit richting de Raad van Bestuur en alle medewerkers voor het in 2017 gevoerde beleid en alle verrichte werkzaamheden.

3b. Toelichting op het dividendbeleid

3c. Voorstel tot uitkering van een totaal dividend van €0,85 per gewoon aandeel, resulterend in een slot dividend van €0,65 per gewoon aandeel

Vervolgens gaat de voorzitter verder met de agendapunten 3b, toelichting op het dividendbeleid, en 3c, het voorstel voor uitkering van een totaal dividend van €0,85 in contanten per gewoon aandeel resulterend in een slot dividend van €0,65 per gewoon aandeel. Dit is in lijn met het bestaande progressieve dividendbeleid.

De heer Verwer vraagt of Wolters Kluwer ernaar streeft een netto schuld/EBITDA-verhouding van 2,5 te hebben, omdat deze al een tijd stabiel is op 1,7.

De heer Entricken antwoordt dat hij zich comfortabel voelt bij de ratio van 2,5, gelet op het zich herhalende karakter van de business en de hoge cash conversie. Hij legt uit dat de afwijking is aangekondigd en dat de Raad van Bestuur regelmatig kijkt naar de beste manier om liquide middelen aan te wenden, waarbij de keuze ligt tussen het doen van autonome investeringen, ook met kleinere aanvullende acquisities, het afbetalen van schuld en het belonen van aandeelhouders. De heer Entricken merkt op dat door het aandeleninkoop programma en het voorgestelde dividend, ongeveer 70% van de vrij beschikbare kasstromen wordt uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Er zijn geen verdere vragen. De voorzitter brengt agendapunt 3c in stemming.

Er zijn 204.734.594 stemmen voor het voorstel en 0 stemmen tegen het voorstel. Er zijn 88.310 onthoudingen.

De voorzitter constateert dat het voorstel om een totaal dividend van €0,85 in contanten per gewoon aandeel uit te keren, door de vergadering is aangenomen.

4. KWIJTING AAN DE LEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR EN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN VOOR DE UITOEFENING VAN HUN TAAK

4a. Voorstel tot verlenen van kwijting aan de leden van de Raad van Bestuur voor de uitoefening van hun taak

De voorzitter stelt de kwijting aan de leden van de Raad van Bestuur aan de orde.

Er zijn geen vragen. De voorzitter brengt agendapunt 4a in stemming.

Er zijn 201.671.507 stemmen voor het voorstel en 903.414 stemmen tegen het voorstel. Er zijn 2.247.983 onthoudingen.

De voorzitter constateert dat het voorstel is aangenomen en dat de vergadering kwijting heeft verleend aan de leden van de Raad van Bestuur voor de uitoefening van hun taak.

4b. Voorstel tot verlenen van kwijting aan de leden van de Raad van Commissarissen voor de uitoefening van hun taak

De voorzitter stelt de kwijting aan de leden van de Raad van Commissarissen aan de orde.

Er zijn geen verdere vragen.

De voorzitter brengt agendapunt 4b in stemming.

Er zijn 201.669.389 stemmen voor het voorstel en 904.532 stemmen tegen het voorstel. Er zijn 2.248.983 onthoudingen.

De voorzitter constateert dat het voorstel is aangenomen en dat de vergadering kwijting heeft verleend aan de leden van de Raad van Commissarissen voor de uitoefening van hun taak.

5. VOORSTEL TOT WIJZIGING VAN DE BEZOLDIGING VAN DE LEDEN VAN DE RAAD VAN COMMISSARISEN

De voorzitter stelt het voorstel tot wijziging van de bezoldiging van de leden van de Raad van Commissarissen aan de orde en verwijst naar de toelichting op de agenda van deze vergadering voor de details. Hij legt uit dat de Raad van Commissarissen de bezoldiging van haar leden in principe om de twee jaar beoordeelt. In het afgelopen jaar was er geen verhoging. Voor het huidige voorstel is gekeken naar de verantwoordelijkheden van de Raad van Commissarissen, de hoogte van de bezoldiging van andere beursgenoteerde ondernemingen die een two-tier structuur hebben, en de internationale samenstelling van de Raad van Commissarissen.

De heer Verwer merkt op dat goed toezicht ook goed betaald mag worden maar, omdat dit de derde voorgestelde verhoging is in vier jaar en omdat er geen fundamentele wijzigingen zijn in de Raad van Commissarissen, is hij niet overtuigd van de noodzaak tot het wijzigen van de bezoldiging. De heer Verwer vraagt welke bedrijven zijn gebruikt in de referentiegroep voor de benchmark. Tot slot vraagt de heer Verwer of met deze voorgestelde verhoging de beloning van de commissarissen nu wel in lijn is met de verantwoordelijkheden en taken die de Raad van Commissarissen heeft in de komende vijf jaar.

Mevrouw Horan antwoordt dat de referentiegroep AEX-bedrijven bevat. Zij onderstreept dat de Raad van Commissarissen zich bewust is van de omstandigheden en dat hiertoe een benchmarkstudie is verricht in de zomer van 2017, om ervoor te zorgen dat de bezoldiging overeenstemt met die in de algehele markt. Voor wat betreft de toekomst, zegt mevrouw Horan dat als de marktomstandigheden veranderen, zij verwacht terug te zullen komen voor een wijziging op het beleid of de hoogte van de bezoldiging.

Er zijn geen verdere vragen.

De voorzitter stelt voor agendapunt 5, voorstel tot wijziging van de bezoldiging van de leden van de Raad van Commissarissen in stemming te brengen.

Er zijn 203.640.520 stemmen voor het voorstel en 1.038.167 stemmen tegen het voorstel. Er zijn 144.218 onthoudingen.

De voorzitter constateert dat de vergadering het voorstel tot wijziging van de bezoldiging van de leden van de Raad van Commissarissen heeft aangenomen.

6 VOORSTEL TOT VERLENGING VAN DE BEVOEGDHEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR

6a. tot uitgifte van aandelen en/of verlenen van rechten tot het nemen van aandelen

De voorzitter licht toe dat wordt voorgesteld over te gaan tot verlenging van de bevoegdheid van de Raad van Bestuur tot een tijdstip gelegen 18 maanden na 19 april 2018, om met goedkeuring van de Raad van Commissarissen aandelen uit te geven en/of rechten tot het nemen van aandelen te verlenen, welke bevoegdheid beperkt zal zijn tot 10% van het op 19 april 2018 geplaatste kapitaal.

Er zijn geen vragen. De voorzitter brengt agendapunt 6a, bevoegdheid tot het uitgeven van aandelen of het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen, in stemming.

Er zijn 201.789.496 stemmen voor het voorstel en 3.008.956 stemmen tegen het voorstel. Er zijn 24.452 onthoudingen.

De voorzitter constateert dat de in agendapunt 6a gevraagde bevoegdheid tot het uitgeven van aandelen en/of het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen, conform het voorstel is verleend.

6b. Tot beperking of uitsluiting van het wettelijk voorkeursrecht

De voorzitter zet uiteen dat wordt voorgesteld om de bevoegdheid van de Raad van Bestuur te verlengen tot een tijdstip gelegen 18 maanden na 19 april 2018, om met goedkeuring van de Raad van Commissarissen het voorkeursrecht van houders van gewone aandelen te beperken of uit te sluiten wanneer op grond van de in agendapunt 6a aangevraagde bevoegdheid gewone aandelen worden uitgegeven en/of rechten tot het nemen van gewone aandelen worden verleend, tot 10% van het op 19 april 2018 geplaatste kapitaal.

Er zijn geen vragen. De voorzitter brengt agendapunt 6b, beperking of uitsluiting van het voorkeursrecht, in stemming.

Er zijn 198.267.763 stemmen voor het voorstel en 6.520.688 stemmen tegen het voorstel. Er zijn 34.453 onthoudingen.

De voorzitter constateert dat de in agendapunt 6b gevraagde bevoegdheid tot beperking of uitsluiting van het voorkeursrecht conform het voorstel is verleend.

7. VOORSTEL OM DE RAAD VAN BESTUUR TE MACHTIGEN OM AANDELEN IN DE VENNOOTSCHAP TE VERWERVEN

De voorzitter zet uiteen dat wordt voorgesteld om de Raad van Bestuur voor een periode van 18 maanden, ingaande op 19 april 2018, te machtigen om anders dan om niet eigen volgestorte aandelen in de vennootschap door inkoop op de beurs of anderszins te verwerven tot een maximum van 10% van het op 19 april 2018 geplaatste kapitaal tegen een prijs die voor de gewone aandelen ligt tussen de nominale waarde van de aandelen en 110% van de slotkoers van de aandelen op de beurs van Euronext Amsterdam de dag voorafgaand aan de inkoop zoals vermeld in de Officiële Prijscourant van Euronext Amsterdam en die voor de preferente aandelen gelijk is aan de nominale waarde van die aandelen. Deze machtiging treedt in de plaats van de vorig jaar verleende machtiging.

Er zijn geen verdere vragen. De voorzitter brengt agendapunt 7, voorstel tot machtiging van de Raad van Bestuur tot verwerving van aandelen in de vennootschap, in stemming.

Er zijn 202.959.846 stemmen voor het voorstel en 1.637.975 stemmen tegen het voorstel. Er zijn 225.083 onthoudingen.

De voorzitter constateert dat het voorstel om de Raad van Bestuur te machtigen om eigen aandelen te verwerven, zoals voorgesteld in agendapunt 7, is goedgekeurd.

8. VOORSTEL OM AANDELEN IN TE TREKKEN

De voorzitter zet uiteen dat wordt voorgesteld om gewone aandelen in het kapitaal van de vennootschap in te trekken, die door de vennootschap zijn ingekocht of zullen worden ingekocht op grond van de inkoopmachtiging uit agendapunt 7. Het doel van de intrekking is om het aantal eigen aandelen dat niet zal worden gebruikt om verplichtingen af te dekken uit hoofde van aandelen-gerelateerde beloningsregelingen of andere verplichtingen te verminderen.

Er zijn geen vragen over het voorstel. De voorzitter brengt agendapunt 8, voorstel om aandelen in te trekken, in stemming.

Er zijn 204.719.067 stemmen voor het voorstel en 103.837 stemmen tegen het voorstel. Er zijn 0 onthoudingen.

De voorzitter constateert dat het voorstel om de Raad van Bestuur te machtigen om aandelen in te trekken, zoals voorgesteld in agendapunt 8, is goedgekeurd.

9. VOORSTEL TOT HERBENOEMING VAN DE EXTERNE ACCOUNTANT VOOR EEN PERIODE VAN VIER JAAR

De voorzitter legt uit dat wordt voorgesteld om de externe accountant voor een periode van vier jaar te herbenoemen. In 2014 heeft de Algemene Vergadering Deloitte benoemd om de door de Raad van Bestuur opgemaakte jaarrekening en het jaarverslag te onderzoeken en daaromtrent verslag uit te brengen aan de Raad van

Commissarissen en de Raad van Bestuur en hierover een verklaring af te leggen. De voorzitter vertelt dat de Raad van Commissarissen, op basis van de aanbeveling van de Audit Commissie en gesteund door de Raad van Bestuur, voorstelt om Deloitte te herbenoemen als de externe accountant voor een periode van vier jaar, voor de financiële boekjaren 2019 tot en met 2022.

De heer Verwer merkt op dat de herbenoeming van een accountant voor een periode van vier jaar een uitgebreide evaluatie vereist en hij vraagt wat de uitkomst van een dergelijke evaluatie was.

De heer Hooft Graafland, voorzitter van de Audit Commissie, bevestigt dat een grondige evaluatie heeft plaatsgevonden. Hij vertelt dat Deloitte nu drie keer een boekjaar gecontroleerd heeft en dat Deloitte de onderneming, zeker in het begin, moest leren kennen. De heer Hooft Graafland legt uit dat er na ieder jaar een evaluatie wordt gedaan en dat hier verbeterpunten uit voortkomen, omdat het in het belang van de onderneming is om een scherpe en kritische accountant te hebben. De heer Hooft Graafland concludeert dat de kernpunten zijn opgepakt en dat Wolters Kluwer zeer tevreden is over het werk van Deloitte en dat derhalve wordt voorgesteld om de benoeming voor vier jaar te verlengen. De heer Hooft Graafland voegt toe dat ieder jaar een evaluatie zal worden gedaan. Mocht zich een probleem voordoen, dan zal de benoeming van de externe accountant aan de Algemene Vergadering worden voorgelegd voor het verstrijken van de termijn van vier jaar.

Er zijn geen verdere vragen.

De voorzitter brengt agendapunt 9, het voorstel tot herbenoeming van de externe accountant, in stemming.

Er zijn 204.734.466 stemmen voor het voorstel. Er zijn 565 tegenstemmen en 88.325 onthoudingen.

De voorzitter constateert dat het voorstel tot herbenoeming van de externe accountant, zoals voorgesteld in agendapunt 9, is goedgekeurd.

10. RONDVRAAG

De voorzitter informeert of er vragen zijn.

Mevrouw Van Haastrecht refereert aan de producten voor de gezondheidszorg die standaarden bevatten en vraagt hoe die standaarden, over hoe patiënten te behandelen, worden vastgesteld en wie hierop toe ziet op nationaal of internationaal niveau.

Mevrouw McKinstry legt uit dat het niet de rol van Wolters Kluwer is om standaarden op te stellen. Zij verwijst naar het Wolters Kluwer product UpToDate, een 'evidence-based' digitale hulpbron voor klinische besluitvorming, die wordt gebruikt door 1,3 miljoen artsen, verpleegkundigen en andere mensen in de gezondheidszorg over de wereld, georganiseerd per specialisme. Mevrouw McKinstry legt uit dat meer dan 6,000 medische experts betrokken zijn bij het product door het beoordelen en bijwerken van de inhoud. Op deze manier kan Wolters Kluwer zich er aan committeren dat zorgprofessionals die UpToDate gebruiken beslissingen kunnen

maken over de gezondheid van patiënten die aansluiten bij de geijkte inzichten voor de diagnostiek en behandeling van patiënten. Mevrouw McKinstry stelt tot besluit dat Wolters Kluwer de standaarden dus niet opstelt maar dat de onderneming de richtlijnen, standaarden en meningen van de experts in de wereld, over hoe men verschillende aandoeningen moet behandelen, opneemt in het product.

De heer Verwer vraagt naar de verwachtingen van Wolters Kluwer voor 2018, gezien de verwachte verbetering van earnings-per-share (EPS) en van return on invested capital (ROIC), terwijl de verwachtingen van de vrije kasstroom niet hoger zijn dan in 2017.

De heer Entricken antwoordt dat Wolters Kluwer in 2018 verwacht dat de cashflow iets minder zal zijn, wat te maken heeft met bepaalde latente belastingvorderingen die teruglopen.

Er zijn geen verdere vragen.

11. SLUITING

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun komst en inbreng en sluit de vergadering.

***